

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Mateřská škola, Praha 3, Jeseniova 4-6

Jeseniova 4-6, 130 00 Praha 3

Identifikátor zařízení: 600 036 049

Zřizovatel: Městská část Praha 3, Havlíčkovo nám. 9/700

Školský úřad v Praze 3, Ondříčkova 48

Termín konání orientační inspekce: 22. a 24. března 2000

Čj.	015 89/00-1029
Signatura	oa3at101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Ve všech třídách mateřské školy se pracuje podle Programu výchovné práce z roku 1984 s využitím centrálně zpracovaných časově tématických plánů. Jejich pozitiva jsou v rovnoměrném zařazování složek a respektování didaktických zásad, zároveň však omezují tvořivost a současné potřeby předškolní výchovy. Plánovaná tvorba týdenních plánů a tématických celků se dosud ve škole neuskutečnila, pouze je patrná snaha o vytváření týdenních témat. Jejich promyšlenost a návaznost se daří podle schopností jednotlivých učitelů.

Plány výchovné práce se zaměřují převážně jen na racionální složky poznávání. Úkoly spontánních činností nejsou zohledněny.

Podmínky vzdělávací činnosti

Pedagogické činnosti zajišťuje třináct učitelů a ředitelka školy, u jedné z učitelů je snížen pracovní úvazek na polovinu. Jedna z učitelů nesplňuje podmínky odborné způsobilosti, avšak svou aprobací pro 1. st. ZŠ a dlouhodobou praxí v mateřské škole vyvažuje potřebné požadavky. Všechny učitelky mají dostatečné zkušenosti a dobré předpoklady pro práci.

Prostorové podmínky mateřské školy jsou vhodné. Každá třída má k dispozici ještě hernu, která je však umístěna v jiné části budovy. Tak dochází k nižším možnostem pohybového využití při hrových činnostech ve třídě, avšak pravidelné ranní cvičení se koná v herně anebo v dobře vybavené tělocvičně školy. Veškeré prostory školy jsou zařízeny nápaditě, současně s citlivým vkusem, výzdoba tvořená dětmi, učitelkami i profesionály je účinně skloubená a tvoří vysoce estetické prostředí. Nábytek je nový i starší, většinou funkční, pouze některé dětské stolky neodpovídají svou výškou potřebám dětí. Hračky a pomůcky jsou průběžně obnovovány, děti mají k dispozici dostatečný počet kvalitních hraček. Také didaktická technika a dětská knihovna odpovídá potřebám předškolních dětí. Menší možnosti jsou v titulech učitelské knihovny, kde převažuje tradiční literatura dřívějších let. Důvodem jsou nižší finanční prostředky na nákup hraček a pomůcek, proto ředitelka školy usiluje o kompenzaci sponzorskými dary.

Zahrada mateřské školy je plně vyhovující, velmi dobře upravená a nápaditě zařízená pro pobyt dětí venku.

Z hlediska psychohygienických podmínek byla inspekční činností shledána preference řízených činností před spontánními a zvýšené až nepřiměřené nároky na koncentraci pozornosti dětí. Pitný režim je ve škole zaveden, avšak až od doby dopolední svačiny a formou na požádání učitelky. Pobyt venku není v některých případech dostatečně využíván pro provoz zájmových aktivit v dopoledních hodinách (sauna, taneční a sportování kroužek, angličtina). V těchto dnech je také neúměrně navyšován podíl řízené činnosti.

Spontánní a řízené činnosti

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Inspekce sledovala úroveň ranních her, tělovýchovných chvilů, sebeobslužných a kulturně společenských návyků, hudební a pracovní výchovu.

Při ranních hrách měly děti k dispozici dostatek hraček a pomůcek, avšak v jedné třídě byly převážně orientovány k činnostem u stolků, s minimální možností pohybu. V další třídě se děti věnovaly tvořivým i konstruktivním hrám podle své volby. Děti mají dostatečný prostor pro sebevyjádření, mají možnost si vybrat kamaráda ke hře. Učitelky se dětem maximálně věnovaly, snažily se hru rozvíjet a ovlivňovat, partnery hry se však nestávaly. Při hrách se učitelka snažila o skupinovou práci ve výtvarné výchově, kterou záměrně navozovala.

V obou třídách byla klidná a přátelská atmosféra, styl vedení pedagogického procesu je mírný a laskavý, avšak s výrazně dominantním postavením učitelky.

Řízeným činnostem je věnována patřičná pozornost. Jejich zařazování je v souladu s časově tématickými plány rovnoměrné, rozdělené podle tradičních výchovných složek. Ve třídách, kde jsou děti předškolního věku, je dosud uplatňován systém dvou řízených činností v dopoledních hodinách, což odporuje současným trendům předškolní pedagogiky. Ve všech aktivitách užívaly učitelky frontální formy práce.

Sledované pohybové aktivity měly v obou případech dobrou úroveň, v dovednostech dětí je patrná každodenní systematická péče učitelek. V hudební výchově u nejstarších dětí postupovala učitelka osvědčenými metodami a dosahovala u dětí pěkných výsledků. Avšak neadekvátní míra časové a věkové náročnosti neodpovídala potřebám dětí. U nejmladších dětí naopak byly nároky na děti dosti nízké a plně je nevytížily. Ačkoli byla činnost organizačně méně zdařilá, učitelce se nakonec celkově podařilo dobře využít zájmů a citů dětí k jejich uspokojení.

V oblasti logopedie pracuje s dětmi kmenová učitelka školy, která provádí jednak prevenci, jednak spolupracuje s obvodním logopedem. Tento úkol je v rámci ročního plánu dobře naplňován, do procvičování jsou vtaženi i rodiče dětí. Kromě toho do školy jedenkrát v týdnu dochází dřívější logoped, který se také individuálně zaměřuje na vady výslovnosti dětí.

Dostatečná péče se věnuje fixaci hygienických a sebeobslužných návyků. Organizace přechodů mezi činnostmi je většinou plynulá, bez zbytečného řazení dětí. Stolování má velmi pěknou úroveň, děti se však na něm podílejí méně.

Motivace spontánních i řízených činností je podnětná a nenásilná. Všechny učitelky hodnotí děti převážně pozitivně, oceňují jejich snahu a podporují tak jejich sebedůvěru.. K sebehodnocení a rozhodovacím schopnostem a postojům nejsou dosud děti vedeny.

V oblasti komunikativních dovedností prokazují děti dobré výsledky zvláště ve spontánních činnostech, a to jak při vzájemných vztazích, tak i k dospělým. V řízených činnostech se v interakci učitelka-dítě více promítá dominantní postavení učitelky a převaha jejího verbálního projevu.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Pro realizaci svého vzdělávacího programu má škola velmi dobré materiální a personální podmínky, které navíc umožňují širokou škálu zájmových aktivit. Psychohygienické podmínky v rámci plnění náročných úkolů dosahují standardu.

V oblasti plánování škola dosud nerealizovala zamýšlené inovace. Úroveň plánování je průměrná.

Užívané formy a metody práce jsou tradičního charakteru, poznatky a dovednosti dětí dosahují velmi dobré úrovně. Velká pozornost je věnována řízeným činnostem, které převažují zvláště u starších dětí. Tento trend potlačuje žádoucí dominantní úlohu hry v předškolní výchově.

Motivační schopnosti učitelek jsou v řízených i spontánních činnostech velmi dobré. V komunikaci a interakci mezi dětmi a učitelkami chyběla větší míra uvolnění a aktivní účast dětí při všech činnostech.

Kvalita výchovně vzdělávací práce je hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Stanovená koncepce školy vychází z analýzy podmínek a hodnocení loňského roku. Roční plán školy zahrnuje stručně úkoly, které přetrvávají z minulých let:

- pozornost věnovat v rámci školní připravenosti nejstarším dětem, prohlubování talentu dětí formou kroužků, výchova kulturně společenských návyků, zaměření na kladné vztahy mezi dětmi, úprava plánů výchovně vzdělávací práce

a na nové úkoly:

- zaměření na prevenci výslovnosti a odstraňování vad.

Součástí plánu je seznam zájmových aktivit i akcí školy s uvedením osobní zodpovědnosti učitelek. Prostředky realizace hlavních úkolů nejsou uvedeny. Roční plán dále stanoví náplň pedagogických porad, rozpis služeb, plán vzdělávání a cíle hospitační činnosti, které navazují na stanovené hlavní úkoly. Úkoly ročního plánu jsou dílčím způsobem plněny, dosud nebyly realizovány úpravy vzdělávacích plánů.

Plánování vychází z podmínek školy a je funkční. Jeho úroveň je nadprůměrná.

Organizování

Ředitelka školy vytvořila pro řízení sedmitřídní školy funkční organizační strukturu, kde jsou kompetence každého pracovníka jasně stanoveny. Část řídicích povinností přenáší na svou statutární zástupkyni, která se zabývá organizačními záležitostmi provozu školy. Rozpis služeb učitelek a stávající řád školy byly s ředitelkou školy během inspekce za účelem zefektivnění prokonzultovány.

Povinná dokumentace školy je vedena pečlivě, v odpovídajícím rozsahu, pouze některé evidenční listy nejsou vedeny na předepsaných formulářích.

Vnitřní informační systém je přes náročnost vícetřídního zařízení účinný, ředitelka využívá oběžníků, telefonní ústředny a plánovaných pedagogických porad. Především však preferuje osobní kontakt s každým zaměstnancem, pozitivní výsledky jsou zjevné z funkčního uspořádání celého provozu mateřské školy.

Informační servis pro rodiče je běžným způsobem zajištěn na nástěnce u hlavního vchodu. Sdělení o náplni vzdělávací práci jednotlivých tříd nejsou vždy všude aktuálně vyvěšena. Dobře jsou prezentovány výtvarné práce dětí v prostorách chodeb a šaten. Sdružení rodičů je registrováno a finančními dary napomáhá pokrýt školní akce. Rodiče mají možnost denního kontaktu s učitelkou a využití třídních schůzek, které jsou většinou spojeny s ukázkami dětské práce, včetně závěrečné školní akademie. Menší důraz je kladen na otevřenost školy rodičům, a to jak v denním režimu, adaptaci dětí anebo společenských akcích. Tento nedostatek kompenzuje škola vstřícností při plnění požadavků rodičů na zájmové aktivity, které jsou realizovány v široké škále: výuka angličtiny, flétny, hudební, sportování a taneční kroužek,

keramika, logopedie, plavání. a sauna. Tato nadměrná nabídka je však školou redukována v zájmu zdraví dětí na možnost výběru pouze dvou kroužků pro dítě. Velmi přínosné je vedení všech zájmových aktivit kmenovými učitelkami školy. Zájem i spokojenost rodičů s mateřskou školou se projevovaly i v době inspekce, ředitelka školy dbá i o patřičnou prezentaci školy na veřejnosti. Originálně působí tradiční účast pěveckého sboru školy při vítání nových občánků na Obvodním úřadě, děti se účastní výtvarných a pěveckých soutěží. .

Škola spolupracuje s místní Pedagogicko psychologickou poradnou, která pro rodiče pořádá odborné přednášky o školní zralosti. Návštěvy psychologa v mateřské škole však nejsou zavedeny.

Organizační struktura školy je zpracována efektivně. Preferována je prezentace školy na veřejnosti a široká nabídka aktivit. Méně pozornosti je věnováno otevřenosti školy rodičům. Úroveň organizování je spíše nadprůměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy dovede svým přátelským postojem ke všem zaměstnancům vytvářet příznivé klima a pracovní pohodu. Podle možností podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které všechny realizují v Pedagogickém centru. Styl řízení ředitelky je výrazně demokratický, svými osobnostními předpoklady dovede stimulovat pracovníky žádoucím způsobem. Na základě vlastní odbornosti je schopna poskytovat učitelkám odborné vedení, současně se snaží respektovat jejich názory a podporovat jejich tvořivost. Pro hodnocení učitelek si ředitelka stanovila kritéria, která jsou jim známá a která hodnotí především práci v kroužcích.

Odborná zdatnost ředitelky školy zabezpečuje předpoklady pro metodické vedení učitelek. Úroveň vedení a motivování pracovníků je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém vychází z ročního plánu, jehož součástí je plán hospitační činnosti. Hospitační záznamy zohledňují hlavní úkoly, jsou zpracovány funkčně, vystihují i negativa. Zobecněné závěry mají být diskutovány na poradách, v jejich zápisech to však není prokazatelné. Celkový počet realizovaných zaznamenaných hospitací je vzhledem k počtu učitelek velmi nízký. Kromě těchto hospitací využívá ředitelka pro kontrolu školy denní orientační procházení objektu, z něhož v případě nedostatků pořizuje záznamy. Podobným způsobem, spíše namátkově, kontroluje ředitelka i provoz, bez evidence výsledků.

Ředitelka školy preferuje příznivou atmosféru na pracovišti. Systému kontrolní činnosti není vždy věnována dostatečná péče. Kontrolní mechanismus dosahuje standardní úrovně.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je pozitivně ovlivněna přirozenou autoritou a osobnostními předpoklady ředitelky školy. Koncepční záměry a plánování jsou promyšlené a funkční, jejich úroveň je velmi dobrá. Organizační struktura má spíše nadprůměrnou kvalitu, informační systémy jsou uspokojivé úrovně. Méně kvalitní je otevřenost školy rodičům. Ve vedení a motivování pracovníků si ředitelka školy počíná velmi dobře. Dílčí nedostatky byly zjištěny v kontrolních mechanismech školy, jejich úroveň je pouze dobrá.

Kvalita řízení školy je převážně velmi dobré úrovně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V sedmitřídní mateřské škole je letos k 1. březnu zapsáno celkem 166 dětí. Celková kapacita školy je určena na 175 dětí. Výjimka z počtu dětí stanovená Vyhl. č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, je schválena zřizovatelem. Vyjádření ŠÚ v Praze 3 je trvale platné pokynem ředitele z roku 1997.

Složení tříd je spíše homogenního charakteru. V rámci koncepčních záměrů jsou děti předškolního věku z důvodu školní připravenosti odděleny, mladší věkové skupiny jsou smíšené.

Všechny zapsané děti mají českou národnost.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. OR-5/98
- zřizovací listina z 1. 1. 1997
- roční plán školy
- dokumentace o dětech - přihlášky a evidenční listy
- docházka dětí
- přehledy výchovné práce
- řád školy
- rozpis služeb učitelek
- zápisy pedagogických porad
- hospitační záznamy

ZÁVĚR

Pozitiva:

- dovednosti dětí v hudební a výtvarné výchově
- zaměření školy na vyjadřovací schopnosti dětí a nápravu výslovnosti
- prezentace školy na veřejnosti, široká nabídka zájmových aktivit
- vedení aktivit kmenovými učitelkami mateřské školy
- zabezpečování materiálně technických podmínek školy, estetika prostředí
- organizační schopnosti ředitelky školy

Negativa:

- nevyváženost spontánních a řízených činností, nedostatečné respektování úlohy hry
- výkonové zaměření, preference racionálních složek poznávání
- nedostatek inovačních metod
- nižší otevřenost školy rodičům

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou využívány vzhledem k realizaci vzdělávacího programu efektivně.

Na základě hodnocení vzdělávací práce a kvality řízení je škola celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorka	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Jindra Černá	J. Černá v. r.

V Praze, dne 31. března 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 3. 2000.

Razítko

Ladislava Lébrová	L. Lébrová v. r.
	Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-04-14	015 119/00-1029
Zřizovatel	2000-04-14	015 120/00-1029

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány